

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 24 de març del 1933

SUMARI

A un quart de sis i cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Votació definitiva del Projecte de Llei relatiu a la substitució dels Regidors proclamats per l'article 29 de la Llei electoral. En votació nominal és aprovat per 47 vots a favor i 14 en contra.

Proposició incidental de la Minoria de Lliga Catalana en el sentit que el Parlament faci constar la seva protesta pels atemptats i atracaments a Barcelona.

El senyor Abadal la defensa.

Resposta del senyor Casanoves, intervenció del senyor Serra i Moret, i rectificacions dels senyors Abadal i Casanoves.

Intervenció, per a al·lusions, del senyor Vallès i Pujals, i resposta del senyor Casanoves.

Intervenció del senyor Conseller Delegat.

En votació nominal, és rebutjada la proposició incidental de la Minoria de Lliga Catalana. Han votat a favor, 14 senyors Diputats, i en contra, 49.

Proposició incidental, relativa a la mateixa qüestió que la anterior, signada pels senyors Casanoves, Serra i Hünter, Battestini, Tauler, Espanya, Fàbrega, Dot, Arnau, Soler i Bru i Bilbeny.

La defensa el senyor Serra i Hünter.

Intervencions dels senyors Serra i Moret i Ventosa i Calvell, i resposta del senyor Serra i Hünter.

En votació nominal, és aprovada la proposició incidental del senyor Casanoves i altres signants, per 47 vots a favor i 14 en contra.

Els senyors Serra i Moret i Ventosa i Calvell expliquen els vots de les respectives Minories.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

Es suspèn la sessió per quinze minuts.

A tres quarts de vuit de la vetlla es reprèn la sessió.

Intervenció del senyor Tries de Bes en la discussió de l'article 18 del Projecte.

Resposta del senyor Rovira i Virgili.

Sense més discussió, resta aprovat l'article 18 del Projecte.

Lectura del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei concedint a l'Ajuntament de Barcelona les autoritzacions demanades per al Pressupost del 1933.

Lectura del dictamen de la mateixa Comissió, sobre el Projecte de Llei referent a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Municipis de Catalunya.

S'acorda la urgència dels esmentats dictàmens, i simultanejar llur discussió amb la de l'Estatut Interior de Catalunya.

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a les vuit i cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a un quart de sis i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover. Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Delegat, Consellers de Cultura, d'Agricultura i Economia i de Justícia i Dret. Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Votació definitiva del Projecte de Llei relatiu a la substitució dels Regidors proclamats per l'article 29 de la Llei electoral

Es posa a votació la següent

L L E I

Article 1.er Cinc dies abans que comenci el període electoral a Catalunya per a l'elecció de Regidors, cessaran en els seus càrrecs els Regidors elegits en aplicació de l'article 29 de la Llei electoral i els de nomenament governatiu.

Article 2.er Els Alcaldes dels Ajuntaments respectius envararan als Comissaris de les estingides províncies de Tarragona, Lleida i Girona, en el termini de deu dies, des de la publicació d'aquesta Llei al *Butlletí de la Generalitat de Catalunya*, la relació dels Regidors que es trobin en el cas de l'article 1.er Els Ajuntaments de la que fou província de Barcelona les remetran directament a l'Oficina d'Administració Local de la Generalitat.

Article 3.er En aquells Ajuntaments que, per aplicació d'aquesta Llei, restessin Regidors en nombre suficient per a constituir la majoria, aquests elegiran entre ells el President i constituïran ells mateixos la Comissió gestora. Si els Regidors de l'elecció popular no constituïssin majoria seran presidits per un veí nomenat directament pel Conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya, i els que restin formaran amb ell la Comissió gestora. Si només restés un Regidor d'elecció popular, el tercer serà nomenat pel Partit que hagi obtingut més vots en les eleccions del dia 20 de novembre del 1932; si no en restés cap, els dos individus de la Comissió gestora seran nomenats pels dos Partits que, anant en candidatures diferents, hagin obtingut més vots en les eleccions del dia 20 de novembre del 1932.

Article 4.er El nombre de vots de cada Partit en cada Municipi es comptarà pel candidat del Partit que n'hagi obtingut més, sempre que

aquest estigui afiliat a un Partit polític d'organització a la circumscriptió respectiva. En cas contrari, correrà la llista fins arribar al candidat que reuneixi la condició anterior. En els Municipis on hi hagi organisme del Partit els quals pertoqui fer les designacions establertes en l'article 3.er, aquells organismes faran directament els nomenaments. On no hi hagi organisme del Partit en el Municipi faran les designacions la representació acreditada del Partit a Catalunya. Aquestes designacions hauran de fer-se abans dels cinc dies darrers de l'assenyalat per a possessionar-se de llurs càrrecs, i, en cas contrari, procediran a fer-los els Comissaris i l'autoritat o funcionari delegat del Conseller de Governació. Totes les designacions, tant les dels Presidents com les dels Partits, hauran de recaure en electors de la localitat que, durant el període de Dictadura, no hagin exercit càrrecs de designació governativa, que sàpiguen llegir i escriure.

Article 5.er No podran ésser preses per la Comissió gestora els acords que, per a la legislació municipal vigent, exigeixin un quòrum, ni els que representin obligacions que no estiguin previstes en els Pressupostos vigents.

Article 6.er Les Comissions gestores cessaran en el moment que prenguin possessió els Regidors elegits en les properes eleccions.

Article 7.er Les mateixes autoritats esmentades en l'article 4.er faran els nomenaments de membres de les Comissions gestores segons les designacions dels Partits, en la forma abans disposada. Contra les resolucions de nomenaments es podrà recórrer, en el termini de cinc dies de publicada la resolució, davant del Conseller de Governació de la Generalitat, el qual donarà compte de la resolució que recaigui al Parlament.

Article adicional. Si les eleccions municipals no estessin convocades abans del dia 1.er de maig d'enguany, aquesta Llei regirà en la seva totalitat des del dia 15 del mateix mes de maig, en aquest cas es convocaran eleccions municipals dels Municipis afectats als tres mesos de la data.

Palau del Parlament, 24 de març del 1933.

Senyors Diputats que han dit SÍ:

Pi i Sunyer, Mies, Gassol, Dencàs, Arnau, Balart, Bancells, Barrera, Battestini, Bilbeny, Blasi, Bru, Canturri, Cerezo, Dalmau, Espanya, Fàbrega, Farreres, Folch, Fontbernat, Guinart, Ibars, Magre, Mestres, Mora, Palacín, Puig, Riera, Rossell, Sallés, Sauret, Serra i Hünter, Soler i Bru, Simó, Tauler, Torres, Viadiu, Xirau, Frongós, Serra i Moret, Ruiz, Gerhard, Coromines, Casanoves, Dot, Rouret i Companys.

Senyors Diputats que han dit NO:

Abadal, Carreres, Duran, Miracle, Romeva,

Rovira i Roure, Sol, Tallada, Tries, Vallès, Ventosa, Vidal, Martínez i Domingo i Casabó.

Resta sancionada la present Llei, per 47 vots a favor i 14 en contra.

Precs i preguntes

Els atemptats i atracaments a Barcelona

El Sr. PRESIDENT: Pot donar-se lectura a una proposició incidental que ha estat presentada a la Taula.

Un Sr. SECRETARI: (*Llegeix.*) «Al Parlament: Els Diputats que sotscriuen tenen l'honor de presentar al Parlament de Catalunya la següent proposició incidental:

El Parlament de Catalunya, associant-se al sentiment general del nostre poble, fa constar la seva protesta per la reiteració i l'impunitat amb què es poden cometre actes de violència i atemptats criminals, i reclama del Poder públic l'adopció de mesures encaminades a garantir la seguretat dels ciutadans.

Palau del Parlament, 24 de març del 1933.» Signen els senyors J. Ventosa, Abadal, Miracle, Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola, Tries de Bes, Duran i Ventosa, Sol, Martínez i Domingo, Carres i Artau, Tallada, Rovira i Roure.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Abadal, signant de la proposició, té la paraula.

El Sr. ABADAL: Senyors Diputats: No crec que hagi de dir moltes paraules per aconseguir l'adhesió de tot el Parlament a la proposició que acabem de presentar.

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. ABADAL: Barcelona, en el dia d'avui, i en aquesta mateixa tarda, a conseqüència de l'assassinat d'un ciutadà, com fa pocs dies de la mateixa manera per l'assassinat d'un altre ciutadà, es mostra en situació de dol i de protesta perquè els atemptats criminals es puguin repetir en la forma que es repeteixen en aquesta ciutat. Jo crec que el Parlament de Catalunya, que ha de sentir i ha de rebre les pulsacions del nostre poble, ha d'ajuntar-se a aquest poble nostre per a consignar la seva protesta per aquesta reiteració d'atemptats, i demanar que pels Poders públics es prenguin totes les mesures necessàries per tal d'aconseguir que s'acabi aquesta situació de pertorbació que tant mal fa a la nostra ciutat i a tot Catalunya. Els pobles no poden viure sota la violència, els pobles han de viure sota l'imperi de la llei solament, i tot el que sigui infracció de la llei i pertorbació del dret que no sigui reparat immediatament pel Poder públic, no són més que mostres que podrien arribar a portar a aquests mateixos pobles a un estat de regressió que nosaltres no desitgem que ni en aparença es pugui dir del poble català. Per això és pel que nosaltres proposem que el Parlament, fent-se intèrpret d'aquestes pulsacions del nostre poble, consigní també justament aquesta protesta, i demani que es prenguin totes les mesures, totes les que siguin necessàries, a l'objecte de què els ciutadans es vegin emparats per aquest Poder públic; que es previnguin totes les ocasions d'aquests atemptats i, per consegüent, podem viure en una forma que no ens acosti a aquells països que són poc civilitzats, que

al cap i a la fi la civilització precisament, l'essència capital d'ella, és de què es viu sota la llei i de què es viu dintre d'un Estat en el qual els Poders sàpiguen prevenir als ciutadans la seva seguretat personal i la seguretat de les seves coses. Per això crec que el Parlament no tindrà cap inconvenient en sumar-se a la protesta del poble de Barcelona en aquest cas, perquè s'asseguri l'ordre públic en aquesta ciutat. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: La Minoria de Lliga Catalana dona amb aquesta proposició estat parlamentari a una de les qüestions que preocupen al Govern; però la Minoria de Lliga Catalana, sobre un problema purament i simple policíac, sobre alguns fets esporàdics que es produeixen, vol donar estat parlamentari i vol fer-ne una qüestió que ultrapassaria tota aquella transcendència que ha de tenir la protesta.

La proposició del senyor Abadal diu el següent: «els reiterats atemptats i la impunitat en què queden sumits». Sabem que recentment, per part de les Autoritats s'han pres totes aquelles mesures que procurin que no hi hagi la impunitat i siguin garantits tots els drets dels ciutadans; però em sorprèn que en aquest moment en què hi ha la protesta ciutadana també al carrer, vulgui la Minoria de Lliga Catalana donar-li aquest estat parlamentari; més ben dit, no em sorprèn: vol canalitzar això, aprofitant unes desgràcies lamentables, i uns fets esporàdics del carrer per a fer un estat sediciós contra les formes republicanes. (*Molt bé, en la Majoria.*)

Jo recordo — perquè l'hem viscut tots nosaltres — la situació endèmica dels atemptats de Barcelona. Quan Martínez Anido, per exemple, a Barcelona dirigia la política d'aquí, eren les forces vives les qui enlloc de tancar els comerços quan les víctimes eren del proletariat, anaven a aplaudir a aquell Govern civil que va caure en el fang ensangrant Barcelona. I eren les VV. SS. representants d'aquelles forces vives (*Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*), que van produir aquell moviment sediciós, el qual va acabar amb tota l'ètica per les extralimitacions del Governador que hi havia aleshores a Barcelona. Però avui ho aprofiten en un altre sentit; avui, que saben que la República estructura tots els serveis, que estem en un traspàs de serveis en el Govern de la Generalitat; que potser té defectes l'organisme policíac; avui, coincidint amb una protesta que potser és també un estat sediciós contra de la República, perquè no ha passat res extraordinari perquè és produeixi el moviment que es produeix, en aquest sentit vosaltres voleu tornar a aixecar aquest esperit de les forces vives. Ja el sabem el moviment d'avui de Barcelona i és precis que en parlem! Forma part de la vostra Minoria un dels Diputats que dirigeix els gremis de Barcelona, que és el senyor Ayats, i costa poc...

Diversos DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: No, no. Ha anat en la vostra candidatura...

El Sr. CASANOVES: ...costa poc d'anar a un tancament de portes, volent aprofitar un moviment polític i sediciós contra l'estat actual.

Quin dubte hi ha que el Govern central i el Govern d'aquí es preocupen d'això! Això no vol dir que absolutament es vagi a defensar aquesta impu-

nitat, però la impunitat no me l'ha pogut demostrar el senyor Abadal, perquè aquests fets, no passen d'ésser fets esporàdics; fets que perquè no es puguin produir es cercarà tota aquella coordinació dels esforços policiacs. Però hi ha un caient que ens obliga a oposar-nos als termes en què ve redactada la proposició; no sabem a qui es censura per aquesta reiteració de fets i per la impunitat dels mateixos; no es censura ni al Govern, ni al Governador, ni al Govern de la Generalitat. En aquest confusionalisme veiem que vosaltres voleu anar més enllà d'aquest acord: voleu aprofitar uns fets del carrer per a donar-los estat parlamentari i anar en contra de les institucions republicanes, i aquí nosaltres venim obligats a desfer la maniobra.

Aquests fets recents han estat elements indesitjables de l'estranger els que els han produït; altres vegades han estat elements del país. Des del Governador fins al cap de policia, amb tots els altres elements responsables, han pres immediatament totes aquelles mesures necessàries. Però hi ha de col·laborar també un xic l'acció ciutadana. No creiem pas que aquesta col·laboració pugui ésser amb un tancament sentimental de portes, perquè això en lloc d'aixecar l'esperit i de fer reaccionar la ciutat, que per altra banda tampoc se sent acobardida, porta un estat de depressió, un estat d'alarma que és molt superior als fets i que no està justificat pels fets i que és allò que vosaltres voleu explotar políticament: un estat d'alarma que s'ha produït i que s'ha exagerat perquè no està en relació amb els fets i que pretén donar a aquests un estat polític. Nosaltres no tenim l'obligació de secundar-vos en aquest sentit.

Jo deia que era endèmica aquesta situació a Barcelona, perquè a Barcelona hi ha tots aquells elements indesitjables que hi viuen i que porten aquest malestar, per a evitar el qual el rodatge policiac indubtablement s'ha de perfeccionar. Hi ha moltes coses: nosaltres confiem que amb el traspàs de serveis, quan la responsabilitat sigui directa del Govern de la Generalitat, aleshores potser es podrà arribar a aquest summum de perfecció que exigeixen les circumstàncies i que puguin evitar els fets; però entretant no donem als fets unes proporcions que no tenen. No volgueu per unes desgràcies produïdes al carrer, donar, amb un estat parlamentari, una sensació d'alarma que pot perjudicar Barcelona, doncs no està en relació amb els fets que s'han produït. Però fixeuvos-hi bé: jo cercava tots aquests antecedents anteriors esdevinguts de vint anys ençà, tots els fets produïts a la ciutat; jo els recordava avui aquests fets i la concatenació que tenen amb la vostra actitud aquí al Parlament. No volgueu tornar a aixecar aquell fantasma de les forces vives que aixecàveu aleshores a pretext d'uns fets socials, defensant sempre l'ilegalitat del poder, i que foren l'avantsala de la Dictadura. Nosaltres no podem consentir, no podem tolerar — i parlarem d'una manera clara, perquè se n'assabenti l'opinió —, que es vulguin aprofitar aquests fets per a produir una protesta en un sentit sediciós per a poder anar contra la República, i per aquest sistema, produir un gran dany a les institucions republicanes de Catalunya. No; en gran part, aquest tancament i a aquest aspecte d'alarma que vosaltres voleu aprofitar, no obeeix a aquest sentimentalisme per

les víctimes produïdes al carrer: és aquest estat sediciós que jo senyalo contra les institucions republicanes, i davant del qual ens trobareu a nosaltres que us direm que no passareu.

Aquesta és la situació i és per això que jo m'he aixecat a contraopinar davant de la proposició que ha presentat el senyor Abadal. Que el Poder prengui totes les mesures per a garantir els drets dels ciutadans, perfectament; però aquella reiteració i aquell impunisme ja sap el senyor Abadal que no existeix, perquè totes les autoritats des de la més alta a la més baixa, procuren en tots sentits posar remei a aquests danys que perjudiquen Barcelona. Però no hem d'admetre que es vulgui produir política a l'entorn d'aquests fets, perquè altrament seria alimentar en aquest sentit un estat sediciós, un estat contra les Institucions, quan tot el que ha passat no deixa d'ésser un estat gairebé ocasional en aquest moment, uns fets esporàdics que no tenen res a veure amb l'organització, sigui la que sigui, dels elements completament indesitjables que puguin portar una determinada pertorbació.

Cooperant-hi tothom és precisament la manera com es pot també portar aquesta tranquil·litat, però aquesta cooperació més que sentimental ha d'ésser efectiva, i avui la protesta a què alludia el senyor Abadal i que la Minoria de la Lliga se'n vol fer intèrpret aquí, no obeeix en aquest sentit res més que a un fet contra les institucions republicanes. Per això no podem admetre aquesta proposició, ni l'estat parlamentari que li donen les VV. SS., ni el confusionalisme en què ve redactada. Reiteració i impunisme, quan tots tenen la consciència tranquil·la, quan en els darrers fets violents han estat detinguts els que havien apellat a la violència, i havien ocasionat els fets! En aquest sentit ens oposarem a la proposició, tot lamentant les víctimes que hi puguin haver, sense donar-los més importància que la que han de tenir, sense voler veure aquest estat d'alarma que potser vosaltres fomenteu amb aquest estat parlamentari que hi voleu donar, i amb el qual ens portàreu a mantenir un estat sediciós contra les institucions, estat al qual nosaltres ens oposem.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Senyors Diputats: La proposició incidental que presenta la Minoria de Lliga Catalana seria al meu entendre una simple puerilitat si no portés en el fons alguna intenció — la intenció que ha descobert ja el senyor Casanoves — que d'una manera velada, d'una manera cauta, però d'una manera insinuant, es vulgui fer amb aquesta proposició una censura de les autoritats. Jo no crec que en aquests moments nosaltres poguéssim subscriure un vot de gràcies a les autoritats, però tampoc crec que nosaltres tinguem el dret de donar en aquest moment un vot de censura a les autoritats, perquè si realment nosaltres ens trobem en un període agut del pistolisme i dels atracaments, si realment existeix entre nosaltres un estat de relativa alarma, això no justifica el que nosaltres haguem de censurar l'actuació de les autoritats que d'una manera manifesta fan el que poden per tal de prevenir i de castigar tots aquests excessos. No és cap cosa extraordinària el que passa a Barcelona; en moltes altres ciutats grans s'han passat períodes semblants

al que avui nosaltres sofrim. Jo podria esmentar, perquè en això no hem d'esforçar gaire la memòria, períodes llarguissims de violència, d'atracaments, de robatoris, en les grans ciutats d'Europa i d'Amèrica. Sense anar més lluny, tots coneixem una ciutat en la qual aquesta classe de violència té ja estat endèmic i mai no s'ha ocorregut a ningú el pensar que les autoritats legalment constituïdes no vetllessin per l'ordre públic amb el zel i amb la mesura que cal. De manera que aquí indubtablement es va a aprofitar un estat sentimental, tal com deia el senyor Casanoves, per d'una manera implícita crear una atmosfera de desconfiança entorn de les autoritats de la República, i naturalment nosaltres no hi podem passar. Perquè si hagués començat aquest període ara, amb tot i que voldríem examinar les causes que ho motivesin, nosaltres encara tindríem una certa justificació, però a Barcelona és ja cosa endèmica; quan no hi havia autoritats republicanes, havíem passat períodes tan greus o pitjors que el present.

El Sr. CASANOVES: Pitjors, perquè llavors era la pròpia autoritat qui assassinava la gent.

El Sr. SERRA I MORET: I no tinc record de què els de la Lliga Catalana s'aixequessin a protestar de la lenitat i de la indiferència de les autoritats respecte aquest estat de violència. Al contrari, tal com ha dit el senyor Casanoves, en moltes ocasions s'havien manifestat simpatitzants amb estats de violència provocats des del Poder o des dels llocs d'autoritat, i no és gaire lluny la data en què des d'aquesta Minoria es protestava d'una cosa que era lògica, perquè el que han de fer els cossos deliberants i legislatius és vetllar perquè l'acció de les autoritats sigui eficaç i no sigui mai desorientada o excessiva, i quan nosaltres protestàvem d'atropells que podien fàcilment corregir-se, els senyors de la Lliga Catalana deien que nosaltres no teníem facultats per a intervenir en aquest afer: ara resulta que sí, que en tenim, i que nosaltres podem acudir a les autoritats i demanar-los més energia per a la repressió d'aquests fets vandàlics i nosaltres no veiem que la situació hagi canviat. En realitat seria justificat que nosaltres censuréssim les autoritats i els demanéssim mesures i control per tot allò que fos en el seu poder de reprimir com són els excessos d'autoritat i els abusos d'autoritat, però quan l'autoritat com en el cas present és impotent com ha demostrat en molts casos ésser-ho a tot arreu del món, no solament a Barcelona, sinó a tot arreu del món, perquè aquests baixos fons no són exclusius de Barcelona sinó que com ja he dit abans existeixen a totes les grans ciutats i a voltes tenen períodes aguts, llavors nosaltres no veiem altra cosa en aquesta proposició, que una intenció desgraciadament massa manifesta de provocar un estat d'alarma per tal de crear una atmosfera de desconfiança i fer creure al país que les coses no van bé. (*Ru-mors en la Minoria de la Lliga.*)

El Sr. CASANOVES: Millor que abans, sí. Millor que en els temps de la monarquia? Ja ho crec.

El Sr. SERRA I MORET: En efecte, les coses no van molt bé, però ¿és que anaven millor abans? ¿És que no estem en un període de perfeccionament? Mai com ara s'havia demostrat tan bona voluntat i mai s'havia demostrat des del Po-

der tanta imparcialitat i mai com ara havia estat tan eficaç l'acció governamental per a reprimir tots aquests excessos que, com és natural en un període constituent, han agafat una forma més àlgida i una expressió més violent, però que el Govern ha estat serè, fort i capaç per anar reprimint a tot arreu d'Espanya. Nosaltres el que podem fer i hauríem de fer tots, i vosaltres sou els més interessats en fer-ho, és crear una atmosfera de confiança a l'entorn d'aquestes autoritats que estan amb totes les dificultats organitzant el país per a posar-lo en una situació de civilització, en una situació de tranquil·litat i en una situació jurídica millor que abans, més fonamentada, més forta i més seriosa que mai. Vosaltres sou els primers interessats en crear una atmosfera de confiança a l'entorn de les autoritats de la República. Nosaltres també hi som interessats, però hem de dir que de cap manera, ni d'una manera velada, ni d'una manera explícita, mentre no ho mereixin, mentre no se'n facin acreedors, nosaltres no subscriurem res que representi un vot de censura per a les autoritats republicanes. (*Molt bé, en els bancs de la Minoria socialista i de la Majoria.*)

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal, per a rectificar.

El Sr. ABADAL: M'ha estranyat extraordinàriament, així la contestació del senyor Casanoves com la intervenció del senyor Serra i Moret en aquest assumpte. Nosaltres hem tingut cura de què la proposició no involucri un vot de censura. Nosaltres el que hem volgut és que el Parlament es faci ressò de tota la ciutat i de tot el poble a fi de què es posin remeis a totes aquestes accions contràries a la llei que es produeixen desgraciadament a Barcelona. El senyor Casanoves ens diu a nosaltres que en aquesta proposició solament hi ha dues coses: la de protestar de la reiteració dels atemptats que hi ha a Barcelona i demanar als Poders públics que posin totes les mesures necessàries per a acabar-les, i ens diu que això és una sedició, un intent de sedició.

El Sr. CASANOVES: No he dit això, senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: M'estranya, senyor Casanoves, perquè tot el que sigui demanar tranquil·litat i ordre públic, tot el que sigui demanar que el dret es realitzi continuament, tot el que sigui demanar defensa per als ciutadans i defensa per als seus interessos no és res més que demanar avui una atmosfera i un ambient dintre del qual les Autoritats puguin evolucionar d'una manera que tots els ciutadans es vegin emparats. Nosaltres d'aquests fets, senyor Casanoves i senyors Diputats, sempre n'hem protestat; i ara sobretot. Abans, quan hi havia la monarquia i quan desgraciadament a Barcelona es repetien aquests atemptats, que no són esporàdics com deia el senyor Casanoves, sinó que ja sabem que és un acte criminal, que fa massa temps que es produeixen, que duren massa. Ja sé que m'haveu dit — i no em sorprèn — que estem en una situació d'interinitat, i que fins que vingui el traspàs de serveis a la Generalitat continuarem estant en aquesta mateixa situació d'interinitat. Però, senyors Diputats, nosaltres no dèiem quines seran les Autoritats que han de posar remei amb això. Senyors Diputats, entenc que

mai en aquestes qüestions d'ordre públic pugui haver-hi interinitat, sinó que sempre hi ha d'haver un Poder que exerceixi aquestes funcions, i per consegüent en aquest Poder de l'Estat, sigui el que sigui, se li ha de demanar que prengui totes les mesures necessàries amb l'objecte de sostenir l'ordre públic. Respecte a allò que deia el senyor Casanoves quan parlava de la cooperació ciutadana, crec que no ens podem queixar, més en el dia d'avui, ja que fa pocs dies ha mort un ciutadà víctima precisament d'aquesta cooperació ciutadana; i en aquests mateixos dies i amb motiu dels atemptats a què ara ens referim, s'ha fet destacar la col·laboració d'un treballador al qual nosaltres donem el tribut del nostre agraïment. (*Aplaudiments en els escons de Lliga Catalana.*)

I nosaltres en fer això, en demanar fer constar la nostra adhesió a l'acte que el poble de Barcelona està realitzant aquesta tarda no és que volguem crear una situació d'alarma, sinó que mitjançant l'adhesió del Parlament a aquest acte de Barcelona, podem ajudar a aquesta cooperació de la ciutat amb objecte de què les Autoritats es vegin assistides per aquesta frisança i prenguin les mesures que demana aquesta proposició. I res més que això; després de fetes les manifestacions anteriors no he de dir més. Que cadascú es posi la mà sobre el pit, pensi el que ha de fer i voti o rebutgi aquesta proposició en la forma que cregui la seva consciència. (*Molt bé, en la Lliga Catalana.*)

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: Per a rectificar breument. De les paraules del senyor Abadal es podria desprendre que en les meves no hi havia hagut claredat per a distingir la situació que nosaltres creïem — com deia l'amic senyor Serra i Moret — que s'han pres aquelles mesures que garantitzin als ciutadans la seva vida. Però nosaltres tenim el convenciment que les Autoritats prendran totes aquelles mesures de previsió per a garantir, per a assegurar les vides i les hisendes dels seus conciutadans. Per això la paraula impunitat en la seva proposició fa que d'aquests bancs vingui rebutjada, perquè d'admetre aquesta paraula de la V. S. significaria consentiment, complicitat, i com que nosaltres tenim el convenciment que les Autoritats han de posar la seva intel·ligència, el seu zel, la seva activitat per a tenir cura de què no es produeixin aquests fets, és per això que nosaltres no podem acompanyar-vos en aquesta petició de vot de censura. Però a més jo senyalo un altre fet, i és que l'actitud de les VV. SS. avui vingui relligada amb un estat del carrer i que quasi no està en relació amb els fets. Aquest estat de protesta per l'alarma que significa és perjudicial per la mateixa ciutat i és això el que dona un altre caient a aquesta situació. Es pot dir que hi havia organitzat un acte contra la República, o contra les Autoritats republicanes que han estat atropellades en la presidència d'aquest dol. Per això, el Parlament no pot sumar-se, perquè no és la seva missió, a la adhesió que les VV. SS. volien donar-li. No creiem que aquesta sigui la seva funció, sinó ben al contrari. Les funcions del Parlament han d'ésser les de disposar, legislar, ordenar, reglamentar, prendre decisions, prendre acords. Això no vol dir que els Di-

putats no puguin portar al Parlament totes aquelles qüestions o conflictes per a discutir-los.

I no vull fer una excursió històrica en aquests moments. La V. S. deia que sempre havien protestat dels actes de violència a Barcelona. Però quan les VV. SS. recordin que tenien autoritats afectes, autoritats que mereixien la vostra confiança política potser les vostres protestes no eren tan clares com volen ésser ara contra les autoritats republicanes. Recordo, el 9 de novembre de l'any 1920 quan es reunien les forces vives de Barcelona, aquestes que encara senten des de què hi ha República, aquest impuls de reacció contra totes aquestes autoritats. Es reunien a Barcelona i les presidia un distingit Diputat de la vostra Minoria, aleshores Alcalde de la ciutat, i acordaren que en vista de l'estat de violència que hi havia en la ciutat s'havia d'anomenar una autoritat que posés remei a tots aquells mals, i es va nomenar amb l'assentiment de tots els vostres Diputats i de les forces vives d'aquella època, al general Martínez Anido. I no vull dir res més, gairebé ara no podria afegir-hi més, però parlaré de memòria atenent-me a l'edició d'*El Sol* d'aquella època. Aquell dia — les paraules que ara dic les puc repetir — em vaig aixecar i vaig dir-me: és veritat, l'estat d'alarma i de violència de la ciutat és efectiu; però aneu amb compte, car si es pot produir això al carrer — perquè aquells eren fets esporàdics de l'organització social d'aleshores, que no tenen res a veure amb l'estat actual —, aneu amb compte perquè el que en realitat havien posat amb aquesta autoritat militar, és l'estat de guerra. I, efectivament, Martínez Anido no solament governà gairebé en estat de guerra, sinó que fins l'ultrapassà, perquè violà totes les lleis, i tota l'ètica política i governativa.

El Sr. FRONJOSÀ: I d'acord amb els pistolers d'En Bertran i Musitu.

El Sr. PRESIDENT: En aquest debat no admetré interrupcions.

El Sr. CASANOVES: Aleshores tingué moltes vegades la consciència la ciutat, de què el Governador tenia complicitats amb els assassins del carrer. La violència tal com la portava Martínez Anido era subvertir no solament tota l'ètica, els principis de justícia, i totes les lleis. Una autoritat, què significa? Significa direcció, control, responsabilitat. Martínez Anido fou sostingut per aquestes forces vives, perquè, per sobre de tot hi havia aquests interessos reaccionaris. Martínez Anido infringí totes les lleis socials, impedí gairebé les manifestacions de les vagues, i, naturalment, podia haver-hi atemptats i cadàvers d'obriers als carrers, mentrestant el ram patronal de la indústria tenia a casa seva un ordre material, perquè l'espiritual no hi havia estat mai en aquelles fàbriques guardades per les baionetes de la Guàrdia civil.

Aquesta era la situació d'aleshores, sostinguda pels Partits o per homes afectes a Partits en aquest sentit. Protestes? Jo no vull dubtar-ne; jo recordo també en aquesta discussió que hi havia paraules del senyor Vallès i Pujals, el qual també protestava dels atemptats; jo no les vull pas negar en absolut, però sí que vull afirmar que es va mantenir aquell estat de violència des

del Poder. I, potser, en aquella escola de violència és on encara hi han les últimes guspires i hi ha hagut totes les ensenyances. La violència de la monarquia en els seus darrers temps és, potser, la base d'aquelles escoles. Si l'autoritat, en lloc de trobar sempre el que havia de trobar, direcció, tal com expressa la paraula autoritat, no hagués trobat aquella violència, no hauria vingut aquesta situació, aquesta altra exemplaritat que ha portat la violència al carrer. I ara, ho deia el senyor Serra i Moret, nosaltres ho llegim cada dia; es produeixen fets violents, per exemple, a París, a Marsella, a Xicago, a totes les grans ciutats on no hi ha un gran control de gent indesitjable. Vosaltres ja ho sabeu això. En tot cas demaneu més garanties, busquem entre tots, també, aquest perfeccionament, i, d'aquesta cooperació que deia el senyor Abadal, que no prestava la ciutadania — jo no vull dir aquella cooperació de l'home que, quan s'ha produït un fet de violència no intervé, perquè tot el que se senti home si veu una violència, ha de fer el màxim esforç per a evitar-la —, hi estem d'acord en això, però es produeix més, donant una bel·ligerància col·lectiva a aquests fets esporàdics. Avui mateix el tancament de portes a Barcelona, i tot el que això significa, dóna un estat de depressió a la ciutat, que no està en relació amb els fets, i aquí està el primer mancament de la cooperació ciutadana; això perquè és ja com si es tractés de potència a potència. No se'ls pot donar aquesta bel·ligerància, ni es pot explicar aquest estat que faria que vingués aquell altre estat de depressió. Diuen que això és endèmic de Barcelona, però és que Barcelona ha tingut, potser, les més altes exemplaritats en molts moments de la vida, i aquestes no han vingut gairebé mai de baix, sinó de dalt. Hi hagué un Governador, després ànima de la Dictadura, que va fer escola d'aquesta violència, i el pitjor és que hi hagueren Partits que van suportar-lo, que el recolzaren, perquè creien que, aleshores, garantint l'ordre material no es subvertien les consciències. D'aleshores, d'aquella alta escola d'exemplaritat, han vingut, potser, aquests moments, perquè tots tenen inclinació a la violència.

Però no ho agafem d'aquesta manera, sinó de l'altra. Hi ha uns fets al carrer, uns fets esporàdics que s'han de corregir, de reprimir dintre de les normes legals, posant tot el zel que estem convençuts que hi posen les autoritats republicanes.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals, per a explicar el vot.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Simplement, per a recollir una al·lusió del senyor Casanoves, no per intervenir en el debat, sinó per a aclarir un fet a què ell alludia. En aquella reunió que esmentava de forces socials de Barcelona, de la qual va sortir la dimissió del Governador de Barcelona, senyor Bas, no es va parlar per res, senyor Casanoves, de quina persona havia d'ésser nomenat Governador, fou una protesta de totes les forces socials i les entitats polítiques de Barcelona contra la gestió d'aquell Governador davant dels fets que es produïen, ni allí es prengué l'acord de què es nomenés Governador a

ningú. Després d'aquella reunió, el Governador va dimitir i després vingué el nomenament de Martínez Anido. Però vull rectificar un fet: el senyor Casanoves recordarà perfectament — jo no puc dir la data exacta, perquè no tinc la memòria d'ell en aquestes coses —, però recordo perfectament que en una sessió de la Diputació provincial de Barcelona, presidint-la jo i a la qual assistí el senyor Casanoves, prenguérem un acord, per unanimitat, que es traduí en una proposició escrita que ha de trobar-se al Arxiu de la Diputació, en la qual protestàvem tots unànimement de la gestió del Governador Martínez Anido, perquè no garantia Barcelona contra els atemptats que es produïen. I la V. S. i nosaltres subscriguérem tots aquesta proposició, que, com recordarà el senyor Casanoves, es va sintetitzar de comú acord després d'haver-ne presentat dues, i havent discutit el text ens posàrem d'acord amb un text únic i tots junts la votàrem; una protesta semblant a la d'avui, potser més enèrgica, potser més precisa perquè anava més contra la persona que exercia el càrrec de Governador de Barcelona. És això tot el que jo volia dir.

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: Es que hi van haver dues situacions a la Diputació de Barcelona — i jo també parlo de memòria —. Jo no voldria pas desmentir d'una manera rodona la paraula de la V. S., però potser aquesta proposició fou la que es va fer quan el senyor Salvatierra, després dels fets dels Jocs Florals. Però en l'època de Martínez Anido, jo recordo que anava a la Diputació cada setmana quan la V. S. la presidia, i portava una proposició de censura que havia de retirar després d'exposar la meua opinió sobre aquella gestió perquè de no retirar-la hauria tingut lloc una votació de confiança al Governador. La proposició que em sembla recordar contra Martínez Anido, fou solament tres mesos abans de la seva dimissió, que girava a l'entorn de la repressió o de la violència damunt dels venedors i de tots els industrials de Barcelona. Era una proposta suau que quasi no afectava a cap censura en la manera de produir-se el Governador en els fets socials, i s'aprovà per unanimitat; fou quan es féu aquella cèlebre manifestació, que *L'Esquella*, en una caricatura, deia: «El todo Barcelona». Però Martínez Anido encara repregué el poder, i Martínez Anido no caigué per cap proposició de la Diputació de Barcelona. Martínez Anido — recordeu-ho tots — caigué quan s'organitzà aquell atemptat que es volia fer aleshores al carrer de Sant Francesc...

El Sr. FRONJOSÀ: Simulacre d'atemptat!

El Sr. CASANOVES: Caigué aleshores, perquè el Fiscal de S. M. a Barcelona — és l'única vegada que es produí d'una manera amb la plenitud de tota la seva responsabilitat — telegrafia a Madrid, i va dir al Cap del Govern, senyor Sánchez Guerra: «Les autoritats assassinen els ciutadans pels carrers de Barcelona; què he de fer?». I fou quan vingué la destitució fulminant de Martínez Anido a Barcelona. He dit que no desmentia al senyor Vallès i Pujals d'una manera rodona, però recordo això de l'estiu, que feia precisament més efecte en aquest sentit polític i que va ocasionar un acord de la Diputació.

El Sr. TRIAS DE BES: Aleshores ja no era Governador!

El Sr. CASANOVES: Martínez Anido va ésser Governador des del 20 de novembre del 1920 fins al 22 de novembre del 1922. I això ho sabem nosaltres perquè aquestes són dates que les tenim gravades...

El Sr. FRONJOSA: Perquè l'hem sofert!

El Sr. CASANOVES: Sí: perquè ho hem sofert, comptàvem els dies i les nits en què aquest Governador tenia el comandament extralegal i indiscutible de Barcelona.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Senyors Diputats: En aixecar-me en nom del Govern de la Generalitat amb motiu del debat plantejat aquesta tarda al Parlament, he de començar expressant el seu desig de què no es facin servir aquests fets dolorosos per una alegació de caràcter polèmic, sinó al contrari, en aquest moment vol revestir-se d'aquella serenitat i ponderació que pugui ésser unànimement compartida per tots els que a Barcelona i a Catalunya senten els fets que succeeixen, però no volem deduir-ne altres conseqüències que aquelles que lògicament i humanament se'n poden derivar.

Nosaltres no podem contemplar impassibles actes tan dolorosos com aquests que afecten a l'entranya viva del nostre poble, i si tinguéssim, que no la tenim aquesta impassibilitat, fóra prou veure la seva repercussió per a fer-nos càrrec de què hi ha quelcom del qual la ciutat es queixa, i al queixar-se ella, nosaltres, que la representem hauríem també de queixar-nos. Per tant, en el que sigui adoloriment, en el que sigui motiu de penes, compartim el sentiment unànim de la ciutat, de condolença, i al mateix temps hem de compartir també tot això que representi sentiment d'encoratjament i de confiança, de cooperació ciutadana que tant pot contribuir a l'acabament d'aquests fets.

S'ha assenyalat ja, com efectivament, aquesta cooperació efectiva, hi ha hagut víctimes d'aquest esperit de solidaritat ciutadana; així com també actes del compliment del deure cívic com en l'últim atracament que ha permès la detenció del culpables. I nosaltres en ajuntar-nos al que representi condemna dels fets criminals, amb el nostre sentiment més pregon em de proclamar el confortament que ens dona i les lloances que mereixen els que porten a cap aquests actes de solidaritat ciutadana.

Ara bé: exposats amb absoluta franquesa i sincera emoció, els sentiments del Consell de la Generalitat, hem d'afegir aquí unes paraules per a precisar exactament quina és, no la nostra situació, sinó el nostre judici i criteri sobre les derivacions d'aquests fets. Comprenem des del moment que demanem la col·laboració ciutadana, que el poble reaccioni en el sentit de sentir-se estimulat a manifestar les seves queixes; però en la reacció, en aquesta manifestació de queixa hi ha però un límit, dintre el qual nosaltres creiem que aquesta reacció és sana, és saludable. Mentre no es depassi aquest límit, nosaltres sentim i compartim la queixa i la reacció perquè no volem que el nostre poble sigui una suma de persones que formin una massa gregària i anònima, sinó que

estigui organitzada en estaments, cada un dels quals tingui la noció de la seva pròpia solidaritat. Per això, en tot el que sigui aquesta reacció natural i lògica, que no ultrapassi aquells límits, que es manifesti en forma justificada, hem de veure-la amb simpatia, i no podem veure en l'acte de tancament d'establiments d'aquesta tarda, cap esperit hostil, sinó que li donem la significació d'una reacció en aquest sentit de solidaritat. Però també hem de dir, que tot sovint, degut a manobres de caràcter determinat, aquests límits concrets i precisos són ultrapassats, amb actes que revelen una organització i el desig d'aprofitar-se d'aquestes reaccions naturals. I això hem d'evitar-ho, hem de procurar que en cap moment pugui ningú trobar facilitats per aprofitar-se d'una manera directa o indirecta d'aquests estats d'opinió col·lectiva sobrepassats els límits justos, perquè aleshores té de posar-se en pràctica una actuació de Govern per a evitar que fets tan dolorosos se'n vulguin fer servir per maniobres, quina finalitat, no és la que correspon els actes que tots deplorem.

Diversos Srs. DIPUTATS: Molt bé, molt bé.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Deia el senyor Abadal, defensant la seva proposició, que creu que per damunt de tot deu estar la llei; nosaltres compartim íntegrament aquest principi, i creiem que no hi pot haver vida social, política i jurídica en un poble, si aquest no posa per damunt de tot l'essència de la llei; però hem de dir també, que la llei fóra un principi abstracte i fred si no vingués acompanyat d'aquell caliu que és necessari que li doni l'assentiment disciplinat del poble. I juntament amb la llei ha d'haver-hi un estat de disciplina social, que faci impossible l'actuació dels que alegant que volen defensar principis de la llei, s'aprofiten dels moments de passió per a socavar el que la llei representa.

Diversos Srs. DIPUTATS: Molt bé, molt bé.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Convé que ho aprengui això el Partit d'Esquerra.

Diversos Srs. DIPUTATS: No, no, la Lliga.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Jo voldria, com que les circumstàncies són bastant importants a Barcelona, a Catalunya i fins a tot Espanya, que aquest assumpte el meditem i el plantejem ja, no com una cosa dolorosíssima, però anecdòtica en el sentit d'ésser sols un fet de dolor i de tristesa, sinó com a manifestacions d'un problema més ampli. Veiem avui en tota la República com actuen forces que hi ha en front d'ella, forces que moltes vegades es volen aprofitar hipòcritament d'un estat d'opinió, i es dona el cas per un fenomen que sembla paradoxal però que no ho és, com s'ha vist últimament que estigui pertorbada la vida del Govern de la República pels fets dolorosíssims i tristíssims de Casas Viejas, que s'han volgut fer servir per a una maniobra política. I consti que no ens referim a aquest cas particular, sinó que parlem en general a base de la situació creada a Espanya. És trist, molt trist, que determinades actuacions es fonamentin sobre casos dolorosíssims, sobre cadàvers aquesta cosa sagrada que representa un home caigut, i es vulguin utilitzar fins els morts per a finalitats d'una política netament antirepublicana.

Jo crec que és necessari denunciar aquests pro-

posits, i si algú — no parlo d'aquest cas concret — aquí a Barcelona i a Catalunya volgués repetir la maniobra i interès fer servir aquests fets dolorosos i aquests morts que deplorem per fer-ne una plataforma política, no solament trobaria la nostra major protesta sinó que procurariem tallar-ho d'arrel per a no donar lloc a desviacions deslleials.

Diversos Srs. DIPUTATS: Molt bé.

El Sr. CASANOVES: Si no s'havia d'haver tolerat el tancament de la tarda d'avui!

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Per altra banda, no des del punt de vista de Govern i sense que aquest sigui el que hagi d'acceptar o no la proposició incidental de Lliga Catalana, perquè això qui ha de fer-ho en definitiva és la majoria del Parlament, hem de dir que hi ha en ella una greu injustícia, ja remarcada aquí i és la que fa referència a assegurar la reiteració de la impunitat. Precisament en el cas darrer la impunitat no ha existit perquè gràcies a la col·laboració ciutadana s'ha pogut detenir els agressors. I sabem de molts altres casos en què l'acció de les autoritats ha permès, abans de què es poguessin realitzar certs actes, impedir-los. De manera que no és solament en aquest cas concret sinó en altres — encara que no se'ls hagi donat lògicament publicitat — que nosaltres tenim el convenciment de què s'haurien produït si no s'haguessin pres les oportunes mesures de govern per tal d'impedir-ho.

He de referir-me per fi a la indicació que feia el senyor Abadal de què en les qüestions de poder públic no hi ha interinitat. Nosaltres tenim també aquest convenciment. Creiem que avui dia, en tant no es traspassin els serveis d'ordre públic, depenen del tot del Poder central. El que hem ofert sempre i continuem oferint és la nostra cordial col·laboració en tot allò que pel fet que representi l'aportació del Govern de Catalunya pugui facilitar la seva tasca; el que no fem és res que pugui semblar un regateix de competència ni un afebliment dels ressorts del Poder. Però al mateix temps expresseu la nostra confiança de què una vegada traspassats els serveis a la Generalitat, precisament perquè trobi aquesta assistència ciutadana serà més fàcil donar solucions a aquests problemes d'ordre públic; i creient-ho així el Govern de la Generalitat, d'acord amb el Govern de la República ha donat tots els passos preliminars per a aquest traspàs de serveis i tenim l'esperança que en una data ben propera quedarà constituïda la Junta de Seguretat de Catalunya, que serà el primer pas per al traspàs de serveis d'ordre públic, que creiem haurà de contribuir a resoldre aquests problemes i evitar aquests actes dolorosos com el present.

Aquesta és, doncs — desitjaria haver-ho exposat amb la màxima objectivitat —, la posició del Consell de la Generalitat en front d'aquests problemes. Nosaltres sentim dolorosament els actes com aquests, al mateix temps donem a tot el que representi col·laboració ciutadana el valor que té i hem de tributar-los-hi des d'aquest lloc el nostre aplaudiment i el nostre encoratjament. Però després de dir el dolor que ens causen aquests fets i l'estima en què tenim la cooperació cívica, afegim que desitjariem que de la discussió tinguda en el Parlament en la tarda d'avui en sortís un ambient de desencoratjament i de depressió, sinó una expressió de confiança

i de fe a Catalunya. Si Catalunya fos un poble feble i que quan ha sofert adversitats s'hagués vinculat vençut en front de les mateixes com una canya que trenca una ventada, comprendria que no reaccionés davant de fets com aquests i que no expressés la seva confiança absoluta en els destins i en el futur de Catalunya. Però l'ànima de Catalunya sabem que s'ha crescut sempre en proporció de les dificultats que ha trobat i que ha sapigut superar tota mena d'entrebancs i de pedres en el seu camí, que mai ha trobat la seva vida planera i que en les mateixes dificultats troba les forces per a superar-les, i amb aquest estat d'esperit que veiem els fets presents. Ens heu causat un dolor extraordinari i sentim pels caiguts una veritable pena i una gran tristesa, però a la vegada hem de dir al poble de Catalunya que ha de trobar dintre d'ell mateix i del seu esperit i la seva fe en els seus propis destins, en aquells moments de transició, la depressió davant dels entrebancs que el podien fer caure, sinó el coratge per a superar aquests obstacles i seguir endavant en el camí que democràticament s'ha traçat.

Diversos Srs. DIPUTATS de la Majoria: Molt bé.

El Sr. PRESIDENT: Els signants de la proposició incidental volen votació ordinària o nominal?

VEUS en la Minoria de Lliga Catalana: Nominal.

El Sr. PRESIDENT: Es posa a votació la proposició incidental. He d'advertir, no obstant, que s'ha presentat una altra proposició incidental.

VEUS en la Minoria de Lliga Catalana: Que es voti la primera.

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: Per veure si es poden coordinar. Potser no s'ha demostrat amb prou claredat la producció de la segona proposició, però com que la de les VV. SS. és una proposició ordinària i la segona incidental sorgida a conseqüència del debat, jo pregaria que es llegís la proposició incidental per veure si les VV. SS. poden votar-la.

El Sr. PRESIDENT: Les dues proposicions són incidentals i per tant cal procedir-se a la votació de la primera, però si el senyor Casanoves en nom de la Majoria proposa o suggereix una fórmula que pugui ésser subscrita pel Parlament...

Diversos senyors DIPUTATS de Lliga Catalana: No, no.

El Sr. PRESIDENT: Llavors, es passa a votació la proposició que s'ha discutit.

Senyors Diputats que han dit SÍ:

Abadal, Carreres, Duran, Miracle, Romeva, Rovira i Roure, Secanell, Sol, Tallada, Tries, Vallès, Ventosa, Martínez i Domingo i Casabó.

Senyors Diputats que han dit NO:

Pi i Sunyer, Coromines, Mies, Gassol, Arnau, Balart, Bancells, Barrera, Battestini, Bilbeny, Bru, Canturri, Casademunt, Cerezo, Comes, Dalmau, Espanya, Fàbrega, Farreres, Folch, Fontbernat, Galés, Guinart, Ibars, Magre, Mesures, Mora, Palacín, Puig, Ribes, Riera, Rossell, Rovira i Virgili, Sallés, Sauret, Serra i Húnter, Soler i Pla, Simó, Tauler, Torres, Viadiu, Xirau, Fronjosà, Ruiz, Serra i Moret, Casanoves, Rouret, Dot i Companys.

Resta rebutjada la proposició incidental per 49 vots en contra i 14 a favor.

El Sr. PRESIDENT: Doni's lectura a una altra proposició incidental que ha estat presentada.

Un Sr. SECRETARI: (*Llegeix*) Proposició incidental. Els Diputats que sotscriuen sotmeten a l'aprovació del Parlament de Catalunya la proposició d'acord que segueix:

El Parlament de Catalunya que ha vist amb dolor com novament es produeix l'atac d'elements nocius a la pau pública en la ciutat de Barcelona, sense mirament a la vida de les persones ni altre objectiu que el robatori, conscient de l'extensió i dels límits del propi poder acordà:

1.ª Fer-se ressò del sentiment que ha produït en el poble de Barcelona especialment i en el de tot Catalunya la mort de les persones que, en defensa pròpia o en el compliment del deure cívic, han perdut la vida en els atemptats i atracaments d'aquests dies.

2.ª Afirmar la confiança del Parlament en què el traspàs dels serveis d'Ordre públic a la Generalitat facilitarà la resolució del problema i, en conseqüència, fer constar el desig de què es consitueixi ràpidament la Junta de Seguretat de Catalunya.

3.ª Fer una crida a totes les classes socials perquè enlloc de dispersar les forces de defensa amb protestes vanes, s'agrupin confiadament entorn de les autoritats i les sostinguin moral i materialment en l'extinció de la llaga que els fets criminals susdits han posat de nou al descobert.

Palau del Parlament, 24 de març del 1933.

Signen els senyors Casanoves, Serra i Hünter, Battestini, Tauler, Espanya, Fàbrega, Dot i Arxe, Arnau, Soler i Bru, Bilbeny.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Casanoves, signant de la proposició, té la paraula.

El Sr. CASANOVES: Com realment la defensa d'aquesta proposició ja es desprèn de la meua anterior intervenció, si la Presidència em fa honor al prec que li faré, cediria la paraula al senyor Serra i Hünter, que podrà defensar la proposició.

El Sr. PRESIDENT: Doncs, el senyor Serra i Hünter, signant de la proposició, té la paraula.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Senyors Diputats: Els que a la informació i desitjos manifestats aquí pels representants de la Lliga Catalana, podem afegir-hi una nova informació als fets ocorreguts aquesta tarda en el moment de l'enterrament del ciutadà que va morir víctima d'un fet criminal, hem vingut aquí al Parlament amb una doble impressió: la dolorosa impressió que circula per l'ànima de tots els que estan en aquest Parlament i, al mateix temps, una impressió no menys dolorosa que confirma precisament aquella sospita de la tendència de la proposició de la Lliga Catalana, que els que ignoren aquests fets, han presumit que devia haver-hi.

Jo deia que en venir amb aquesta convicció, i ho he de dir també amb el desig de trobar entre els companys els que, reunint-se, presentéssim una proposició o féssim una moció o manifestéssim en la forma que fos, fins a dirigir directament al Govern la necessitat de fer constar aquesta protesta; però al mateix temps com una espècie de contraprotesta del que nosaltres hem vist i sentit, m'he trobat amb la dolo-

rosa sorpresa de què la Lliga Catalana, en la seva proposició no era pas això el que pretenia, i ho acaba de demostrar el fet de no haver volgut modificar la proposició ni acceptar també aquesta proposició nostra per a veure si de totes elles en podia sortir una cosa que portés l'aprovació unànime del Parlament. El fet de fer constar una proposició altament tendenciosa, és per a situar-se clarament davant al poble com en una actitud que en principi no és més que derrotista i que va a respondre precisament a aprofitar, no el fracàs, sinó les deficiències en front d'aquests espectacles quasi insuperables que s'ha dit aquí i que passa en quasi totes les grans ciutats, i que segurament no ha estat pas el nostre règim el que els ha iniciat ni el nostre règim que no hagi posat tot el possible per a poder enderrocar-los. Hem sentit coses ben significatives els que ens hi trobàvem, doncs no sóc jo entre els presents l'únic testimoni d'aquest acte. Una cosa organitzada en el moment precisament en què ha començat a sortir de l'Hospital Clínic l'enterrament, en què ha començat com si fos una cosa vertaderament organitzada, i que ha seguit en el transcurs de l'enterrament i que ha estat fins d'una manera violent per a desfer la manifestació dels que acompanyaven a l'última estada aquella víctima, sense respecte a la família del mateix; els crits subversius en contra del règim, sens dubte que és quelcom més que uns simples indicis, i sembla que demostra que vertaderament la coincidència d'aquests dos actes fa pensar en una possible suggestió; i si nosaltres no haguéssim vist això, i ho hem vist perquè realment hi és en la vostra proposició, i no haguéssiu posat el vet, perquè sabeu clarament que nosaltres sentim tant com pogueu sentir vosaltres el dolor com a ciutadans de Barcelona i com amics del règim i com amics de Catalunya, segurament que hauríem arribat a un d'aquells pocs moments, massa pocs, en què el Parlament té aquesta unanimitat i que no vol treure de les desgràcies d'un poble aquell tant en favor d'una certa actuació política que, al cap i a la fi, no és més que una actitud realment contrària al règim. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

Nosaltres sentim igual que vosaltres aquesta indignació ciutadana i jo us diré: ¿què hauríeu dit de nosaltres o bé d'aquest poble a què alludia la Unió Socialista, que ha caigut tantes vegades víctima al carrer precisament per obra d'una destrucció organitzada per les autoritats? ¿Què hauríeu dit si en aquell moment en què teníeu necessitat d'anar a complir un deure de ciutadania per aquelles víctimes que havien caigut, haguéssiu vist que el poble podia pensar que teníeu una culpa o mostrar una desconfiança absoluta en la vostra manera d'actuar?

Vosaltres, que sempre teníeu en les vostres interpellacions i en la vostra oposició, la frase «respecte a l'ordre», és un exemple de desordre el que avui ha donat aquest grup de ciutadans que han estat suggestionats pel dolor i pel sentiment del moment que té tothom i que no és privatiu absolutament de cap classe. Si nosaltres, en aquesta proposició, hi hem abocat altres coses, és que, si bé des d'un punt de vista aquests fets tenen un caràcter esporàdic, volem salvar també la situació per tal que el règim estigui totalment net, com ho està, i ningú no pot demostrar el contrari, de tot allò que pugui representar una deixació

dels seus deures que té en front de les necessitats i dels drets del poble. Hi hem consignat tots aquests punts de vista precisament perquè vegeu que ho miren d'una manera més enlairada, i no crec absolutament que es pugui trobar en aquesta proposició res que sigui tendenciós, fins aquella tendència que semblaria justificada almenys a recabar l'absoluta responsabilitat del compliment d'un Partit que té avui el Govern de Catalunya. Aquesta unanimitat, qualsevol que sigui el resultat de la votació d'aquesta proposició, aquesta unanimitat hauria estat a més avantatjosa per a vosaltres, i hauria estat avantatjosa perquè les coses, com s'ha dit aquí, i no està en dir-ho sinó en fer-ho, es proven per fets i no per fórmules abstractes. I quan constantment s'ha fet apellació, i ens heu dit que podíem comptar amb vosaltres, arriba un moment que, a la fi i al cap, un d'aquests lamentables incidents — vosaltres; permeteu-me, voleu semblar que anàveu endavant i el que heu fet és anar enrera, i per comptes de donar-nos una ocasió, sense que poguéss patir-ne l'opinió o la responsabilitat de les autoritats, com podíeu fer-ho, heu preferit fer-ho d'una manera tendenciosa; tan tendenciosa — no és pas que vulgui ofendre ningú d'aquesta Cambra i menys encara la venerable personalitat del senyor Abadal — que m'ha semblat que en el seu discurs de defensa estava un xic allunyat del veritable fons de la proposició, perquè el primer que ens ha sorprès no ha estat pas la reiteració dels fets sinó allò de la impunitat, i en això hi veiem clarament una cosa tendenciosa per al règim republicà.

Nosaltres mantenim aquesta proposició per les raons que he dit i sentim al mateix temps, almenys jo, personalment, que no s'hagi pogut arribar a la unanimitat, perquè el poble ja ho jutjarà, però és possible encara que sota la pressió de vosaltres cregui algú que nosaltres hem fet un moment un abandó dels drets dels ciutadans de tantant un poder que no representa vertaderament la màxima garantia de l'ordre i de la pau pública. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: La proposició que s'acaba de presentar, tindrà els nostres vots per dues raons: primera, perquè s'hi expressa el dolor col·lectiu per les desgràcies que han ocasionat aquests fets criminals; segona, perquè s'expressa la confiança de què el traspàs de serveis podrà resoldre o facilitar la resolució d'aquest greu problema. Nosaltres tenim realment una confiança en què el traspàs de serveis podrà facilitar la solució d'aquest problema, perquè, a part del què tinguin de fenomen general els fets que a Barcelona es desenvolupen avui i en altres èpoques, hi ha una característica que no podem perdre de vista, que és la deficiència dels elements policíacs, deficiència coneguda de tothom, perquè generalment l'organització policíaca a Barcelona no ha obeït mai a cap de les necessitats intrínseques de la ciutat, ha estat sempre un cos de funcionaris estrany completament al servei que prestaven i que només servia per reprimir altra classe d'alteracions d'ordre i

mai no s'ocupava d'una manera eficaç, perquè en realitat no podia, de la repressió d'aquests fets vandàlics. Nosaltres creiem i hem de manifestar en això la nostra confiança que la Generalitat trobarà la forma d'establir una policia eficient, una policia que visqui l'atmosfera i l'ambient de Barcelona, que conegui i sàpiga distingir entre les persones d'ordre, siguin de la classe que siguin, i les persones dedicades exclusivament a viure del desordre; i en aquesta confiança, nosaltres ens atenim, perquè si això no es resolgués amb el traspàs de serveis representaria un fracàs absolut de tot el règim policíac. Creiem que la Generalitat podrà realment donar en aquest aspecte una solució al problema, i per això nosaltres votarem aquesta proposició en la confiança de què molt aviat funcionarà aquesta Junta de Seguretat i hi trobarem una relació millor, a part de què, repeteixo, en tots els pobles del món, en totes les grans ciutats, es donen casos com a Barcelona i no és cap excepció Barcelona en el món, i per consegüent no val la pena, ni és just ni justificat, que aquí es creï una atmosfera de desconfiança que no ha d'existir per res.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Per a expressar la nostra posició respecte de la proposició incidental que ha defensat el senyor Serra i Hunter. Nosaltres hem expressat clarament el nostre criteri, votant la proposició anterior. També he de dir-li al senyor Serra i Hunter, confirmant les paraules del senyor Abadal, que a nosaltres ens ha estranyat molt que la proposició que havíem presentat no fos acceptada per unanimitat pel Parlament. (*Rumors en la Majoria.*) Aquella proposició havia estat redactada ja aquest matí amb una cura extrema en les seves paraules, en forma que no hi poguéss haver res que significués una tendència determinada ni res que s'apartés d'un sentiment unànime de Barcelona. El senyor Serra i Hunter, quan qualificava aquella proposició de tendenciosa, feia referència als seus termes i deia: la proposició és tendenciosa perquè parla de reiteració i d'impunitat dels atemptats. Jo li he de dir, quant a la reiteració, que un periòdic que, certament, no és sospitos per a vosaltres, *L'Opinió*, fa molt pocs dies publicava una llista llarguíssima dels atemptats que havien estat comesos a Barcelona en aquests darrers temps.

El Sr. CANTURRI: I què té que veure això. (*Diversos senyors Diputats de la Majoria fan interrupcions, que duren estona.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Això quant a la reiteració. I quant a la impunitat, jo hauria volgut que em diguéssiu quants d'aquests atemptats d'aquesta llista havien estat castigats. (*Diversos senyors Diputats interrompen, essent impossible entendre el què diuen.*) Quant al restant, nosaltres hem protestat constantment; per consegüent, no es pot veure en les nostres paraules cap atac, no ja al règim, ni tan sols a un Govern determinat. Hem protestat constantment d'aquesta situació d'indefensió de Barcelona quan s'ha produït, i avui mateix el senyor Casanoves i el senyor

Vallès recordaven una protesta, a la que ens vàrem sumar nosaltres, que havia provocat la dimissió d'un Governador de Barcelona. (*Diversos senyors Diputats interrompen, no entenent-se llurs paraules.*)

I recordàvem una altra protesta nostra que havia estat acordada unànimement per la Diputació de Barcelona quan era presidida pel nostre company senyor Vallès i Pujals.

I finalment la nostra proposició acaba expressant el desig del Parlament de què les Autoritats competents adoptessin totes aquelles mesures que fossin precises, encaminades a salvaguardar la seguretat dels ciutadans; i no creiem que ningú, ni dintre del Parlament ni fora del Parlament, pugui trobar aquesta afirmació tendenciosa. Si el traspàs de serveis hagués estat efectuat enlloc de donar la forma que hem donat a la nostra proposició incidental, si nosaltres haguéssim cregut que els organismes de Govern de la Generalitat no complien el seu deure, nosaltres hauríem fet una interpellació i exigint la responsabilitat davant del Parlament. Com que aquest traspàs de serveis no ha estat efectuat, hem expressat el nostre desig de què la seguretat dels ciutadans sigui salvaguardada d'una manera genèrica. És necessari ésser cec o sord per a no recollir el batec de l'opinió pública de Barcelona que protesta contra aquests fets violents, contra aquests atemptats criminals, que no són fets esporàdics, sinó que revelen un estat d'indisciplina social al qual feia referència el senyor Conseller Delegat; però no vull donar una derivació política a la qüestió. Em limitaré a fer constar la nostra protesta per aquests actes de violència, i crec que per posar-hi fi és necessari que tots vosaltres i encara més el Parlament de Catalunya, que és la més alta de les nostres institucions, es sumi d'una manera expressa i sense reticències a aquesta petició nostra.

Quant a la vostra proposició, hi ha alguns extrems en els quals, repeteixo, hi ha alguns conceptes de la nostra proposició, però hi ha altres extrems amb els quals nosaltres no hi podem estar conformes. Aquesta proposició acaba expressant un estat de confiança a les vostres gestions quan aquest traspàs de serveis vingui efectuat; i jo dic que si aquest estat d'esperit de la Majoria de l'Esquerra és el que s'ha revelat avui, quan ha parlat el senyor Casanoves, nosaltres no podem tenir aquesta confiança.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Hunter, per a rectificar.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Dues paraules tan sols per atenció als senyors companys Ventosa i Serra i Moret.

Al senyor Serra i Moret, per agrair-li la coincidència del seu punt de vista sobre l'esperit que anima la nostra proposició i al mateix temps, perquè ell ha capít ben bé quin era el fons clar i net de la nostra proposició i s'ha donat compte també del fons equivoc de la proposició de Lliga Catalana.

Jo tinc molt d'interès en fixar-me, més que en les paraules, en l'esperit i en allò que a vegades no existeix en el primer, sinó en el segon pla de la nostra defensa, i per això he parlat del caràcter tendenciós; el caràcter tendenciós que té la proposició, ho ha demostrat clarament el senyor Casanoves, millor que jo, i crec que resta en peu malgrat de la contes-

tació del senyor Ventosa i Calvell. Pel que es refereix a la transcendència que pugui tenir des del punt de vista de l'acció de Govern, no puc afegir-hi res després del que ha dit el senyor Pi i Sunyer.

Recolliré solament aquelles dues o tres coses que deia el senyor Ventosa i Calvell que haurien pogut fer veure, o donar la sensació, de què jo havia fet una afirmació sense demostrar-la. Ha fet una apel·lació a la força indubtable dels fets i ha dit que no era lògic que ens referíssim a altres coses que s'han produït posteriorment.

Els fets no són d'avui, senyor Ventosa i Calvell. I aquesta proposició ha vingut precisament avui, i ha vingut avui precisament d'una manera que, malgrat l'afirmació del senyor Ventosa i Calvell, a tots ens ha fet sospitar que responia a una coincidència quelcom més que fortuita d'aquest fet i d'aquesta actitud que s'ha produït en certs sectors de la ciutat. Ha dit el senyor Ventosa i Calvell de què no era sinó la veu de l'opinió. Quina és aquesta opinió? Sembla que sempre, en parlar d'opinió, es refereix a la seva. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*) Malgrat aquella càbala de números de si representem o no a la majoria de Catalunya, no ens pot fer la injustícia de què no representem l'opinió pública aquells als quals el poble li ha donat una confiança més gran, i no a vosaltres, des del moment que no ha estat tan pròdig en la manera de concedir el sufragi. El senyor Ventosa i Calvell ha de reconèixer que la part acceptable de la seva proposició coincideix amb l'esperit que ha informat la nostra proposició. Sempre que s'ha tractat de què una paraula que pugui representar el més petit sentit de recolzar una obra d'aquest Govern, s'ha donat el cas paradoxal de què fins responen, com vaig dir l'altre dia, a una tradició que vosaltres mateixos haveu defensat, i quan surt d'aquests bancs la rebutjeu i la combaten.

En la política aquesta actitud és sobretot derrotista, i la influència de les actuacions que tendeixen a afeblir l'autoritat, enlloc de fer una obra de Govern, ni de representar una col·laboració de Govern, ni d'ésser obra democràtica, és, pel contrari, fer una obra demagògica. (*Molt bé en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: ¿Cap més Diputat ha demanat la paraula? Comença la votació.

S'efectua votació nominal, que dona el següent resultat:

Senyors Diputats que han dit que SÍ:

Pi i Sunyer, Coromines, Mies, Gassol, Arnau, Balart, Bancells, Barrera, Battestini, Bilbeny, Bru, Canturri, Casademunt, Comes, Espanya, Fàbrega, Farreres i Duran, Folch, Fontbernat, Galés, Guinart, Ibars, Lluhi, Magre, Mestres, Mora, Palacín, Puig i Ferrer, Ribes, Riera, Rossell i Vilar, Rovira i Virgili, Sallés, Sauret, Serra i Hunter, Soler i Bru, Tauler, Torres, Viadiu, Xirau, Casanoves, Fronjosà, Ruiz i Ponseti, Serra i Moret, Dot, Rouret i Companys.

Senyors Diputats que han dit NO:

Abadal, Carreres i Artau, Duran i Ventosa, Martínez i Domingo, Miracle, Romeva, Rovira i Roure, Sol, Tallada, Tries de Bes, Vallès i Pujals, Ventosa i Calvell i Casabó.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret, per a explicar el vot.

El Sr. SERRA I MORET: És sols per a dir que els termes en què ve continguda aquesta proposició són d'una moderació i d'una discreció per a nosaltres completament satisfactòria, i que ens semblava a nosaltres una obligació — i ens estranya molt que no comparteixin els senyors de Lliga Catalana...

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ja ho veu; és així!

El Sr. SERRA I MORET: Obligació d'expressar la nostra confiança en què quan nosaltres tinguem traspasat un servei, sabrem complir-lo almenys tan bé o millor que ara. Perquè votant en contra d'aquesta proposició, d'una manera clara i d'una manera explícita es diu que no es té confiança en l'autonomia de Catalunya.

Diversos Srs. DIPUTATS de Lliga Catalana: No, no; no és això!

El Sr. SERRA I MORET: Perquè aquí no es fa altra cosa que expressar el desig de què el traspàs de serveis sigui efectuat com més aviat millor, tota vegada que nosaltres estem disposats a servir-lo i portar-lo a terme d'una manera més eficaç de com es fa avui. No compremem de cap manera la posició d'una Minoria que es diu autonomista i que no vota aquest bon desig expressat d'una manera tan senzilla i tan concreta.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Serra i Moret ha explicat el seu vot llançant unes insinuacions polèmiques i ara no tinc més remei que deixar també explicar el seu vot al senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Una paraula només, que respecte a la interpretació del nostre vot i del nostre pensament, permeti el senyor Serra i Moret que ho fem nosaltres. Quant al concepte que ens mereix el traspàs de serveis i les esperances que ens inspira, dintre de pocs dies, en què jo espero que el senyor Conseller Delegat ens accepti una interpellació, podrem parlar-ne perquè ho explicarem llargament.

El Sr. PRESIDENT: Resten acabades les incidències d'explicacions de vots. Segueix l'ordre del dia.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: El senyor Tries de Bes té la paraula.

El Sr. TRIES DE BES: Quatre paraules, per a poder fer jo unes observacions, sense que tinguin cap to ni sentit polèmic, en vista de les vacil·lacions de la Comissió en acceptar la iniciativa popular, mal nomenada «Referèndum d'iniciativa de lleis» i del «Referèndum de confirmació de lleis». Jo no sé encara ni sabem en aquests moments si la Comissió accepta o no accepta aquestes dues esmenes del nomenat referèndum. Si les

acceptés, jo aleshores no parlaria; però si no les accepta he de dir quatre paraules en defensa perquè nosaltres propugnem que s'incloguin en aquest article.

El Sr. CASANOVES: Jo no he pogut escoltar a la V. S. amb l'atenció que es mereix. Concretament, la pregunta, ¿sobre què era? ¿Si s'acceptava una modificació del referèndum?

El Sr. TRIES DE BES: Jo feia la suggerència de què s'inclogués en aquest article, o en un altre, el referèndum.

El Sr. CASANOVES: Sembla que està a l'estudi de la Comissió. Per ara i tant ha d'impugnar el text del dictamen, senyor Tries. Jo prego a la V. S. que faci la impugnació tal com ve el dictamen.

El Sr. TRIES DE BES: Jo no he dit que anés a impugnar, sinó a fer unes observacions per a veure si l'ànim vacillant de la Comissió...

El Sr. PRESIDENT: Crec que després de la fatiga d'aquests moments d'intensitat polèmica, podríem suspendre la sessió per una estona.

(La sessió es suspèn durant mitja hora. És represa a tres quarts de vuit de la vetlla.)

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió. El senyor Tries de Bes té la paraula.

El Sr. CASANOVES: Si em permetés la Presidència, faria una observació, i és que relacionat amb aquest article 19 que es discuteix hi ha un vot particular que es va diferir per a discutir en aquest moment precisament, perquè parla de la iniciativa de fer les lleis. Era un vot particular en què la Minoria socialista concretava també com a iniciativa la del referèndum popular. Si la Presidència trobés fórmula reglamentària de poder donar lectura a aquest vot particular, podríem coordinar la discussió junt amb la representació de la Minoria de Lliga Catalana.

El Sr. PRESIDENT: Però falta per aprovar l'article 18. No està encara aprovat, i el senyor Tries de Bes havia quedat en l'ús de la paraula.

El Sr. TRIES DE BES: Però davant les manifestacions del senyor President de la Comissió d'Estatut Interior de què possiblement s'endegarà la discussió a través del vot particular de la Minoria socialista, jo no tinc cap cobejança de fer un discurs.

El Sr. PRESIDENT: Ja comprenc que el senyor Tries de Bes no tingui cap cobejança de fer un discurs, però hi ha necessitat que faci ús de la paraula per coordinar la discussió d'aquest debat, i no hi ha més remei que la V. S. faci el discurs.

El Sr. TRIES DE BES: Sobre la iniciativa de lleis i el referèndum pròpiament anomenat o referèndum de sanció de lleis que no ha acceptat la Comissió, segons s'ha després de les paraules particulars i ara públiques del digne President de la Comissió d'Estatut Interior, nosaltres malgrat que — segons va manifestar ja el senyor Duran i Ventosa — creiem que el referèndum pur tenia els seus inconvenients, que en el règim representatiu podia ésser des del punt de vista polític un obstacle àdhuc pel desenvolupament propi i normal d'aquest règim representatiu; malgrat tot tal com està encaixat l'Estatut en forma que després breument diré, en què no és possible qualsevol modificació d'actitud dintre de la funció legislativa de la Cambra, més que per la Cambra mateixa, malgrat que reconeixem aquelles dificultats i aquells obstacles en el referèndum, en el malament

nomenat d'iniciativa i el pròpiament tal; malgrat tot això, no ens veiem amb més remei que s'encaixi dintre l'articulat de l'Estatut.

Saben els senyors Diputats que en el règim democràtic, és — per emprar les paraules rituals — és la voluntat general la que legisla i governa, que ho fa directament el poble, cas en el qual és el Govern democràcia directa, o bé nomenant representants mandataris del poble que és el règim representatiu. En fer el poble aquest nomenament de mandataris, en certa manera aliena un tros de la seva sobirania que passa a l'exercici pràctic d'aquests mandataris. Perquè la democràcia actuï realment i positivament, cal una equació, una coincidència entre la voluntat del poble que ha elegit aquells mandataris i els mandataris que realitzen la funció legislativa en nom del poble. La lògica de la institució exigeix que sigui el referèndum pur, mal anomenat així tècnicament, que eviti un possible despotisme del Parlament i ensems assegurí aquesta coordinació, aquesta concordança entre la voluntat del poble i els seus mandataris. Ja he dit que això tenia els seus perills, malgrat que dintre l'arquitectura diem-ne perfecta del règim democràtic, és el referèndum que ho expressa, així que hi ha una discrepància respecte a la funció legislativa dels seus mandataris. En moltes Constitucions, no he de referir-les aquí, sobretot en les d'avant-guerra, en què el règim representatiu hi era amb tota la seva puresa i havia succedanis, substitutius en això que la lògica de la institució donava al referèndum, que evitaven aquest possible despotisme parlamentari, i asseguraven aquesta concordança entre la voluntat popular i els seus mandataris. Per exemple, el bicameralisme, malgrat tota l'oposició que realment s'hi fa, era una possible evitació d'aquest despotisme d'una sola Cambra respecte la funció legisladora. Aquí ens limitem ara, o bé a l'existència d'altres organismes similars, sense ésser el Senat — perquè això sembla que és un tabú —, un Consell d'estat, un Consell de l'imperi, un Consell federal i fins un Consell de la República, com amb gran encert es va proposar per un Diputat català quan es discutia la Constitució espanyola, i que per cert va merèixer la quasi unanimitat dels Diputats catalans a Madrid. Això no ho tenim en aquest Estatut; no ho tenim, com tampoc tenim la possible intervenció en el vet del Cap de l'Estat o del President, com també era en certa manera una atenuació d'aquest possible despotisme parlamentari el que el mandat fos curt, o bé que aquest mandat fos amb dues etapes, renovacions parcials per meitat. Tenim ara que no hi ha aquest Consell, malgrat una iniciativa lloable del senyor Rovira i Virgili, que quedà ofegada en el si de la Comissió. Les facultats del President, segons aquest Estatut i pel que hem nomenat o hem convingut en nomenar Estatut Exterior, no poden ésser de cap manera que tinguí possible iniciativa del vet que s'ha establert un mandat de cinc anys en forma que és inflexible, absolutament inflexible, i es pot donar la possibilitat que durant aquests cinc anys existeixi aquest despotisme parlamentari, ja per acció o ja per omissió; aleshores no tenim cap camí legal perquè el poble, la voluntat general es pugui manifestar en contra d'aquesta inhibició del Parlament, d'aquesta omissió en l'actuació parlamentària, o d'aquest i excés. Es per aquesta raó, no perquè si guem uns entusiastes decidits del referèndum — i empro aquesta paraula en el sentit vulgar, tal com és

ordinàriament usada malgrat que tècnicament sigui imperfecta — que defensem que existeixi la iniciativa de lleis i sobretot del referèndum pròpiament dit de posar vet i rebutjar una llei votada pel Parlament.

Les dificultats que deia el senyor Rovira i Virgili — amb les quals jo políticament no estic conforme — és veritat que existeixen, però, també, és una dificultat insuperable el que es pugui assegurar un despotisme parlamentari, parlant en termes precisos, fent impossible, per tant, la manifestació de la voluntat popular. Es per això que nosaltres demanàvem que s'inclús la iniciativa de lleis i el referèndum en l'esmentada facultat, si bé en la llei que es regulés això s'establissin les degudes garanties perquè no es produís una pertorbació cada dos o tres anys.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Virgili.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Senyors Diputats: La Comissió no ha pogut acceptar el vot particular relatiu al referèndum de les lleis, perquè considera que, posat a la pràctica no donaria a Catalunya resultats satisfactoris. No voldria en aquest moment repetir cap de les argumentacions que he hagut de fer ja parlant d'aquest problema, per dues vegades diferents, en aquesta Cambra. Em limitaré, doncs, a trobar algun argument nou, a exposar algun punt de vista que, fins ara, no hagi estat exposat per mi. Pensem que el problema que ara comentava el senyor Tries de Bes respecte a la carència de substitutius del referèndum en el nostre Estatut és personalment per a mi una cosa amb fonament de veritat; però si hem d'admetre un remei poc adequat a la malaltia, aleshores no farem altra cosa sinó empitjorar la situació. Jo només em permeto remarcar que el referèndum aplicat a les lleis, dit legislatiu, tingué el seu origen als Estats Units en alguns dels Estats de la Unió Americana, que d'allà passà a la Constitució Francesa del 41 i després a Suïssa, i es dona el cas de què el lloc en el qual s'ha aclimatat més per raó més aviat geogràfica i de constitució social, ha estat a Suïssa. Els Estats Units reculen davant del referèndum i a França no té aplicació. Aquests fets tenen la seva raó. Hem de considerar que en molts casos les lleis tenen un aspecte tècnic, en política, en economia, en qüestions socials i que, en sotmetre-les directament al poble, moltes vegades desvetlla no el criteri ideològic d'una multitud, sinó més aviat els interessos, i així es veu que, en molts llocs, la democràcia pel referèndum es converteix en plutocràcia. Els trusts i les companyies molt poderoses tenen prou força de vegades per enfonsar lleis que són contràries als seus interessos. S'ha dit aquí com argument en altres ocasions que la República espanyola en la seva Constitució concedeix aquest dret de referèndum i d'iniciativa, però pensem que assenyala un 15 per 100 d'electors per a exercir aquest dret, i en una extensió territorial, en una massa d'habitants com Espanya un 15 per 100 és un percentatge més aviat alt, que costa molt de trobar, i fins lleis d'aquelles que afecten els sentiments de molts electors, com les lleis de caràcter religiosos, no

sembla que hi hagi probabilitats de què es trobi un quòrum suficient per a aconseguir el referèndum. En canvi, en els llocs més reduïts, on hi ha, podríem dir, més unitat psicològica entre els habitants, on els problemes tenen un sentit de cohesió, el mateix percentatge del 15 per 100 és molt més fàcil de trobar. De manera que allò lògic seria que si anèssim pel camí d'un referèndum elevèssim el percentatge quan s'aplica a països més reduïts, doncs ja tenim en altres referèndums, en el referèndum dissolutori un percentatge fixat fins ara del 25 per 100, que podria rebaixar-se més o menys quan això s'arribi a tractar directament a la Cambra. Quan una llei d'importància suficient per a promoure un referèndum, sigui combatuda, sigui vista amb hostilitat pel poble, encara que no tingui el camí del referèndum legislatiu té el camí del referèndum dissolutori. En aquest cas hi hauria manera, doncs, de poder evitar que una llei aprovada pel Parlament contra la voluntat del poble arribés a ésser vigent.

Per altra banda he de remarcar que no és prou exacte l'observació que es féu l'altre dia a la Cambra de què és una cosa general a les Constitucions de la post-guerra el referèndum en la forma que es proposa. Són molt pocs els Estats europeus d'avui, en les Constitucions noves i tot, on una massa d'electors, un percentatge d'electors, pot demanar el referèndum legislatiu. En realitat, és més aviat una apel·lació d'una part de la Cambra o bé d'un organisme que fa l'ofici de senat, però un referèndum exigeix directament per una part del poble hi consta en molt poques Constitucions.

Jo declaro sincerament que en aquesta hora preferiria potser defensar el referèndum des del punt de mira democràtic. Ara sembla que hom combatent-lo, faci el paper d'advocat del diable, però així i tot creiem ésser sincers i servir a la democràcia defensant el nostre criteri veritablement esguerrà. Com que avui no s'ha de discutir aquest assumpte no porto jo uns textos eloqüents que varen aparèixer al diari *L'Action Française* signats per un eminent home del nacionalisme francès, on es fa l'estudi del referèndum i s'arriba a la conclusió — aplicant-ho a Suïssa i als Estats Units —, que el referèndum és per excel·lència una arma conservadora, un instrument antidemocràtic, i és per això que entre la convicció ideològica d'aquest principi i la possibilitat de què en la pràctica doni resultats desfavorables, preferim en aquesta hora no donar, podríem dir, tant favor a l'aspecte de l'ideal i en canvi atendre el bé de Catalunya pel bon exercici del nostre règim autònom i no posar a la Constitució un article, un paràgraf que en certs moments pot perjudicar la nostra actuació.

És veritat que una cosa és el referèndum, i altra el dret d'iniciativa popular. Aquest últim és més simpàtic, és, si voleu, menys temible; però jo crec que en realitat és una cosa sobrer, que no cal. Pensem que si es troba en el conjunt de Catalunya el 15 per 100 dels electors — o el percentatge que es designi per la iniciativa popular — em sembla una cosa evidentíssima que dintre de la Cambra mateixa trobaran prou Diputats per a fer seva aquella proposta de llei. Cinc Diputats sols

d'aquesta Cambra poden demanar una proposta de llei; poden formular-la, de manera que pel camí parlamentari, aquests electors, aquesta part del poble, trobaria segurament la manera de proposar al Parlament una llei que desitgi. Em sembla, doncs, que el referèndum legislatiu és perillós i contraproduent al nostre poble. Segon, que la iniciativa és una cosa sobrer i que quan hi hagi una real oposició entre una llei votada pel Parlament, i la voluntat popular, queda sempre el recurs del referèndum dissolutori, que té un percentatge més alt del 15 per 100, però que en això està d'acord amb l'àrea i amb el nombre d'habitants de Catalunya. Per altra part ja vaig dir dies enrera que en principi nosaltres no som oposats a aquest referèndum. Si els temps evolucionen i veiem la necessitat pràctica d'una reforma d'aquesta naturalesa, pensem que el nostre Estatut que ara discutim té ben oberta la porta per a la seva revisió. I no desitgem més — què més voldríem nosaltres — sinó que en ocasió oportuna féssim més ample, més democràtic el nostre Estatut, i en aquest punt estic ben segur que nosaltres facilitaríem l'ampliació de l'aspecte democràtic i que sotmetríem ben de gust a aquestes garanties de què correspongui la voluntat del poble a les lleis que faci el Parlament.

En nom de la Comissió he d'insistir, doncs, en rebutjar aquest vot particular. Penseu encara que no és pas un Projecte redactat per la Comissió, el que aquí es discuteix. És una ponència de Govern, i la ponència tal com fou presentada, ho fou sense la part relativa al referèndum legislatiu. No creu la Comissió que tingui motiu en aquest punt, per esmenar l'obra del Govern; la sosté i la confirma, i, per tant, rebutja el vot particular.

El Sr. RUIZ I PONSETI I TRIES DE BES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tries de Bes, per a rectificar.

El Sr. TRIES DE BES: Pot parlar el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, per a intervenir.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: S'ha seguit en el tràmit d'aquest vot particular, un procediment una mica estrany que ha produït...

El Sr. PRESIDENT: Estem discutint l'article 18, no el vot particular. No hi hem arribat encara.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Doncs, més estrany encara; perquè estem discutint el vot particular i, de fet, estem dintre de l'article 18.

El Sr. PRESIDENT: Hem d'anar a aprovar o a rebutjar l'article 18 i després discutirem el vot particular.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Fem-ho tot d'una vegada, perquè de fet estem discutint el vot particular. Tothom es refereix a la iniciativa popular i al referèndum per a l'aprovació de les lleis i, en realitat, és allò que consta en el nostre vot particular.

El Sr. SERRA I MORET: Unes paraules. El vot particular, que era intercalat als articles 6.º i 7.º, i era en realitat un article addicional; no encaixa enlloc més que en aquest article 19 que s'està discutint.

El Sr. PRESIDENT: Però s'està discutint el 18. No hi hem arribat encara al 19.

El Sr. CASANOVES: Es que el contraopinant de l'article 18 ha fet una excursió per tot el títol.

El Sr. TRIES DE BES: La V. S. fou qui em va conduir per aquest camí.

El Sr. PRESIDENT: Llegirem l'article que s'es-tà discutint.

En aquest article no hi ha cap vot particular, sinó únicament unes observacions o suggerències del senyor Triès de Bes. Tota aquesta confusió ha estat deguda a les bones relacions entre el senyor Casanoves i el senyor Triès de Bes. (*Rialles.*)

El Sr. TRIES DE BES: Molt de gust en ratifi-car-les en aquest moment.

El Sr. CASANOVES: Perfectament parlamen-tàries... i honestes.

El Sr. PRESIDENT: Es donarà lectura de l'ar-ticle 18 que s'està discutint, senyor Ruiz i Ponseti. (*Un senyor Secretari llegeix l'article 18.*)

El Sr. RUIZ I PONSETI: Res més. Sobre l'ar-ticle 18 no tinc res a dir. Quan es posi a discussió el nostre vot particular, intervindrà.

El Sr. PRESIDENT: L'escoltarem amb molt de gust. S'aprova l'article 18? Resta aprovat. Es sus-pèn aquesta discussió.

Lectura de dos dictàmens de la Comissió de Finances

Sr. PRESIDENT: Hi ha dos dictàmens de la Comissió de Finances referents a un Projecte de Llei. El senyor Secretari pot donar-ne lectura.

DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Finances, sota la presidència del senyor Joan Casanoves i Maristany, actuant de Secretari el senyor Joan Sauret i Garcia, i amb assistència dels Vocals senyors Pere Cerezo, Gonçal Ibars, Miquel Vidal i Guardiola i Joan Rovira i Roure, per tal de dic-taminar sobre el Projecte de Llei concedint a l'Ajuntament de Barcelona les autoritzacions de-manades per al Pressupost del 1933, després d'ha-ver exposat els senyors esmentats llurs diferents opinions i introduït algunes modificacions en l'ar-ticulat de l'esmentat Projecte de Llei, la Comissió ha pres l'acord, per majoria, de sotmetre a l'apro-vació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er D'acord amb la sollicitud de l'A-juntament de Barcelona, fonamentada en la ne-cessitat de nivellar el Pressupost d'enguany, se l'autoritza per a ajornar les amortitzacions estipu-lades a les condicions de tots els emprèstits municipals, per durant un període de cinc anys, o sigui fins el dia 1.er d'abril de l'any 1938.

Article 2.ª D'acord amb la sollicitud de l'A-juntament de Barcelona, igualment fonamentada, se l'autoritza:

a) Per a poder elevar del 2 al 4 per 100 el tipus de participació en els ingressos bruts de les empreses explotadores de serveis públics, la qual participació refon els drets i taxes per aprofitaments especials de la via pública.

b) Per a poder elevar l'impost de solars sen-

se edificar fins al 6'50 per 1,000 de llur valor en venda, establint-se una escala que anirà des del 3 per 1,000 fins al 6'50 per 1,000.

c) Per aplicar l'impost de lloguers a les ca-ses de dispeses les quals tributaran a raó del va-lor en renda de les habitacions ocupades, des-comptant el 25 per 100 i els meublés o cases de dormir que tributaran segons el nombre d'habi-tacions, a raó del 15 per 100 de llur preu; i per aplicar aquest mateix impost de lloguers als ma-gatzems, exempts de contribució industrial en vir-tut del que estableix la base 22 del R. D. de l'11 de maig del 1926, fixant el tipus del 5 per 100 d'imposició quan es tracti de fàbriques situades dins el terme municipal i del 10 per 100 quan aquelles radiquin fora del terme municipal de Barcelona.

d) Per a elevar fins el 20 per 1,000 el tipus impositiu actual del 19 per 1,000 de l'arbitri sobre el producte net de les Societats anònimes i co-manditàries per accions que no tributen per con-tribució industrial.

e) Per a establir un arbitri d'import igual als de les Societats anònimes i comanditàries per accions sobre els beneficis que obtinguin els par-ticulars compresos en l'epígraf 2.ª, classe C de la tarifa 2.ª, de la contribució d'Utilitats i les Societats de tota mena que, pagant per industrials passin a tributar per Utilitats per la tarifa 3.ª.

f) Per a establir un arbitri sobre solars edifi-cats i sense edificar, d'import el 0'25 per 100 de llur valor en venda, compatible amb la partici-pació del 20 per 100 en la contribució urbana.

g) Per a establir un arbitri sobre el preu dels bitllets dels espectacles públics de tota mena, su-periors a 1 pesseta, excepte teatres, segons autoritza el R. D. del 3 de febrer del 1931, condi-cionat pel del 24 de març del mateix any.

h) Per a poder imposar a les Societats an-ònimes i comanditàries per accions que tributen per l'arbitri sobre el producte net com a quota mínima, l'1 per 1,000 o el 3 per 1,000 sobre el capital, equivalents al 3 per 1,000 i 9 per 1,000 sobre el capital amb què tributen com a mínim a l'Estat, a tenor de la contribució sobre les uti-litats.

i) Per a elevar les tarifes sobre consum de licors, vins dolços, escumosos, vermouths i ape-ritius, tots els quals tributaran a raó de 0'15, 0'25, 0'50, 1, 1'50, 2 pessetes per litre, segons el preu respectiu de venda al detall no excedeixi de 3 pessetes, estigui comprès entre 3 i 5, entre 5 i 10, entre 10 i 15, entre 15 i 20, entre 20 i 25, i, successivament, el 10 per 100 del preu, podent arrodonir les fraccions.

j) Per a elevar el recàrrec sobre les contri-bucions urbanes i industrials del 6 al 8 per 100, segons autoritza el Decret del 3 de febrer del 1931 condicionat pel del 24 de març del propi any.

k) Per a augmentar el tipus de l'impost de lloguers fins al 30 per 100.

l) Per a poder elevar fins a 0'15 pessetes l'ar-bitri sobre la cervesa.

Hi ha presentats diferents vots particulars.

Palau del Parlament, 24 de març del 1933. — El President, Joan Casanoves i Maristany. — El Secretari, Joan Sauret i Garcia.

DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Finances, sota la presidència del senyor Joan Casanoves i Maristany, actuant de Secretari el senyor Joan Sauret i García, i amb assistència dels senyors Pere Cerezo, Gonçal Ibars, Miquel Vidal i Guardiola i Joan Rovira i Roure, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei referent a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Municipis de Catalunya, després d'haver exposat llurs diferents opinions i modificat lleugerament l'article únic de l'esmentat Projecte de Llei, la Comissió ha pres l'acord per unanimitat de sotmetre a l'aprovació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Article únic. Per a l'adopció de l'acord d'aprovació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris i els acords imposant exaccions municipals dels Ajuntaments en la primera sessió convocada per aquest objecte, serà necessària la majoria absoluta dels Regidors que formen la Corporació. Si a la primera sessió no hi concorren el nombre de Regidors necessaris per a prendre l'esmentat acord, es podrà convocar una nova sessió per a dos dies després, expressant la causa de la convocatòria, i en ella serà vàlid l'acord d'aprovació dels Pressupostos i de les referides exaccions pres per la majoria dels Regidors assistents a la sessió.

Palau del Parlament, 24 de març del 1933. — El President, J. Casanoves. — El Secretari, J. Sauret.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: De conformitat amb les manifestacions que vaig fer en el moment de presentar aquests dos Projectes de Llei, dictaminats ja per la Comissió corresponent, jo demano al Parlament que acordi llur urgència i simultanejar llur discussió amb la de l'Estatut Interior de Catalunya.

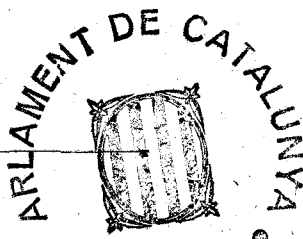
El Sr. PRESIDENT: S'aprova la urgència? Resta aprovada.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Discussió del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei concedint a l'Ajuntament de Barcelona les autoritzacions demanades pel Pressupost del 1933.
3. Discussió del dictamen de la mateixa Comissió sobre el Projecte de Llei referent a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Municipis de Catalunya.
4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

(S'aixeca la sessió a les vuit i cinc minuts de la vetlla.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

relativa a la substitució dels Regidors proclamats en virtut de l'article 29 de la Llei electoral

Article 1.º Cinc dies abans que comenci el període electoral a Catalunya per a l'elecció de Regidors, cessaran en els seus càrrecs els Regidors proclamats en aplicació de l'art. 29 de la Llei Electoral i els de nomenament governatiu.

Article 2.º Els Alcaldes dels Ajuntaments respectius envaran als Comissaris de les extingides províncies de Tarragona, Lleida i Girona, en el termini de deu dies de la publicació d'aquesta Llei en el *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, la relació dels Regidors que es trobin en el cas de l'art. 1.º Els Ajuntaments de la que fou província de Barcelona les remetrán directament a l'Oficina d'Administració local de la Generalitat.

Article 3.º En aquells Ajuntaments que per aplicació d'aquesta Llei restessin Regidors en nombre suficient per a constituir la majoria, aquests elegiran entre ells el President i constituiran ells mateixos la Comissió gestora. Si els Regidors d'elecció popular no constituïssin majoria seran presidits per un veí nomenat directament pel senyor Conseller de Governació de la Generalitat i els que restin formaran amb ell la Comissió gestora. Si només restés un Regidor d'elecció popular, el tercer serà nomenat pel partit que hagi obtingut més vots en les eleccions del dia 20 de novembre del 1932; si no en restés cap, els dos individus de la Comissió gestora seran nomenats pels dos partits que anant en candidatures diferents hagin obtingut més vots en les eleccions del dia 20 de novembre del 1932.

Article 4.º El nombre de vots de cada partit en cada Municipi es comptarà pel candidat del partit que n'hagi obtingut més, sempre que aquest estigui afiliat a un partit polític d'organització a la circumscripció respectiva. En cas contrari, correrà la llista fins arribar al candidat que reuneixi la condició anterior. En els Municipis on hi hagi organisme del partit als quals pertoquei fer les de-

signacions establertes en l'art. 3.º, aquells organismes faran directament els nomenaments. On no hi hagi organismes del partit en el Municipi faran les designacions la representació acreditada del partit a Catalunya. Aquestes designacions hauran de fer-se abans dels cinc dies darrers de l'assenyalat per a possessionar-se de llurs càrrecs, i en cas contrari procediran a fer-les els Comissaris i l'Autoritat o funcionari delegat del Conseller de Governació. Totes les designacions, tant les dels Presidents com les dels partits hauran de recaure en electors de la localitat que durant el període de Dictadura no hagin exercit càrrec de designació governativa, que sàpiguen llegir i escriure.

Article 5.º No podran ésser presos per la Comissió gestora els acords que per la legislació Municipal vigent exigeixin un quòrum, ni els que representin obligacions que no estiguin previstes en els Pressupostos vigents.

Article 6.º Les Comissions gestores cessaran en el moment que prenguin possessió els Regidors elegits en les properes eleccions.

Article 7.º Les mateixes autoritats esmentades en l'art. 4.º faran els nomenaments de membres de les Comissions gestores segons les designacions dels partits en la forma abans disposada. Contra les resolucions de nomenaments es podrà recórrer en el terme de cinc dies de publicada la resolució, davant el Conseller de Governació de la Generalitat, el qual donarà compte de la resolució que recaigui al Parlament.

Article addicional. Si les eleccions municipals no estiguessin convocades abans del dia 1.º de maig d'enguany, aquesta Llei regirà en la seva totalitat des del dia 15 del mateix mes de maig; en aquest cas es convocaran eleccions municipals dels Municipis afectats, als tres mesos de la data.

Pàlau del Parlament, 24 de març del 1933.

